

TRABZON MİLLETVEKİLİ M. AKİF HAMZAÇEBİ'NİN

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞININ 2007 YILI BÜTÇESİ ÜZERİNDE

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNDA YAPTIĞI KONUŞMANIN ÖZETİ

➤ **Türkiye, yüksek prim oranlarıyla çok daha az bir prim hasılatı sağlıyor**

Türkiye'de prim hasılatı toplamı diğer ülkelere kıyasla çok düşük. Gerek OECD ortalaması gerek Avrupa Birliği ortalamasına baktığımızda, Türkiye'de halen yüzde 7 olan toplam sosyal güvenlik primlerinin gayrisafi yurt içi hasılaya olan oranının, OECD'de yüzde 11,1'de, AB 15 olarak isimlendirilen 15 Avrupa Birliği ülkesinde de yüzde 11,5 düzeyinde olduğunu görmekteyiz. Prim oranlarına baktığımızda ise, bizdeki prim oranlarının, üyesi olmaya çalıştığımız Avrupa Birliği ülkelerine kıyasla veya OECD ülkelerine kıyasla çok yüksek olduğunu görüyoruz. Yani, yüksek prim oranlarıyla çok daha az bir prim hasılatını sağlıyoruz. Problem burada. Bunu nasıl aşacağız?

➤ **Prim oranlarını indirmeli, kayıtdışını kayda almamız**

Evet, çözüm nedir? Hem prim hasılatını artırma yükümlülüğüyle karşı karşıyayız hem de prim oranlarını, istihdam üzerindeki vergi yükü oranlarını indirme gerçeğiyle karşı karşıyayız. Bu ikisini nasıl bir arada uygulamaya geçireceğiz? Türkiye'nin sorunu buradadır. İşte, bu noktada kayıt dışı ekonominin kayda alınması, vergilendirilmesi ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. Ama, maalesef, Hükümet kayıt dışı ekonomiyi kayda alacağını çokça söylemiş olmasına rağmen, bugüne kadar bu konuda ciddi bir adım atmış değildir.

➤ **İstihdam üzerindeki vergi yükünün yüksekliği kayıtdışını kayda almayı zorlaştırıyor**

İstihdam üzerindeki vergi yükü oranında yüzde 42,7'lik bir orana sahibiz, 2005 yılı oranı. OECD ortalaması yüzde 27,7, AB 15 ortalaması da 31,6. Gerçekten bizde çok yüksek. Prim oranlarının indirilmesi gerekmektedir ve bu tip bir uygulama yasa konusudur. Kayıt dışı ekonominin vergilenmesi için bir takım araçları Hükümetin vergi yasalarıyla buraya getirmesi gerekir.

➤ **İşsizlik sigortası amacına uygun olarak kullanılmalı**

Devlet Planlama Teşkilatının Genel Ekonomik Hedefler ve Yatırımlar Kitabında işsizlik sigortası fonuna ait tabloda 2007 yılında işsizlik sigortası fonu gelirlerinin 7,2 milyar YTL olacağı öngörülmüyor. Buna karşılık giderlerinin 629 milyon YTL olacağı tahmin ediliyor. Yani, gelirlerinin sadece yüzde 8,7'sini harcayacak 2007 yılında işsizlik sigortası. Gelir gider farkı 6,6 milyar YTL, toplam fon varlığı da 30,2 milyar YTL. İşsizlik sigortası fon varlığını, önceki hükümetlerin de şimdiki Hükümetin de kullandığı yer devlet iç borçlanma senetleri. Fonu burada kullanılıyor. İşsizlere yapılan ödeme son derece sembolik. İşsizlik oranını düşürememiş durumdayız. Çok sembolik bazı düşüşler var; ama, bu kadar büyük bir işsizlik oranıyla karşı karşıyaysak, işsizlik sigortasını amacına uygun olarak kullanmak zorundayız.

Nasıl oluyor da iş gücüne katılma oranı düşüyor

➤ **İşsizlik oranları değerlendirilirken iş gücüne katılma oranı da mutlaka değerlendirilmelidir**

TÜİK iş gücüne katılma oranının sürekli düştüğü şeklinde bir istatistik yayınlıyor. Nüfus artıyor; ama, insanlar bir türlü iş gücüne katılmıyor; yani, çalışma isteği, iradesi yok. Böyle bir tablo olamaz. Böyle bir istatistik, doğal olarak herkesi tereddüde sevk eder. Hâlâ 2002 yılındaki işsizlik oranları seviyesindeyiz. 2002 işsizlik oranlarıyla, 2006'daki işsizlik oranları aşağı yukarı aynıdır. Yıl sonu oranını göreceğiz.

➤ **Halen SSK'ya mensup olan sigortalılarımızın gerek aktif gerek emekli olmuş sigortalılarımızın sağlık hizmetinden yararlanma durum nedir? Yani, bir özel hastaneye sevksiz gidebilmekte midirler? Vakıf üniversitelerinin hastanelerine yine aynı şekilde gitme olanakları var mıdır? İki grup hastane arasında bir fark var mıdır?**

Kamuoyuna saygıyla duyurulur